la humanitat

Fundador: Lluís Companys

Red. i Administració, Pelai, 56, 2.on

Telèfons 16407 i 16408

Imprenta: Carrer Sardenya, 202

Any II — Barcelona, 2 de febrer de 1932 — Núm. 73 — Dues edicions diàries

El canciller Buresch, que ha constituït el nou gabinet austríac

cada dia...

BUTLLETI DEL TEMPS

Diu el refrany que "quan la Candelera plora, el fred és fora, i quan la Candelera riu, el fred és viu." Avui deu haver rigut, doncs el cel ha aparegut blau — d'un blau pintat de fresc — i el sol era més brillant que els altres dies.

A nosaltres el fred ens fa por.

Però si el fred que ens queda és bon noi com el d'avui, és amable com aquest, estem disposats a suportar una Candelera amb rialla als llavis tota la vida.

BONA DIFERENCIA HI HA!

Els senyors Esteves mundials, davant la possibilitat d'una conflagració com la de l'any 14, somriuen esperançats.

Per ells la guerra és un negoci. Pels homes que lluiten plens de confort i de comoditats des de la taula del seu despatx, les vides dels homes no tenen importància.

Ah, si, contràriament ells tinguessin de fer-la la guerra!

En canvi, el pobre, el que de comoditats i conforts no en té, el que no té altra taula que aquella humil que hi ha al menjador i en la qual, plena de pobresa i dolor, s'hi aplega la família obrera, per aquell la guerra és un horror, una amenaça constant damunt el poc que ja li queda.

Les guerres només les haurien de fer els rics, els únics interessats en mantenir-ne i crear-ne.

Segurament que no n'hi hauria cap més.

QUI TENIEM A LA FACULTAT DE DRET!

A Barcelona tenim un catedràtic de Dret que es diu don Joaquín Dualde. Don Joaquín Dualde no és tan famós com mereix ésser. De catedràtics com don Joaquín Dualde no en corren, no se'n troben a cada cantonada.

El teniem a Barcelona i no sabiem què teniem, l'ignoràvem de la manera més vergonyosa del món.

He estat precis que don Joaquín Dualde anés a València a presentar Melquiades Alvarez al públic del Teatre Principal, perquè sapiguéssim de qui es tractava, quina joia teniem a casa.

Don Joaquín Dualde, presentant a Melquiades Alvarez, ha dit aquesta cosa formidable, meravellosa, espetarrant:

"—Yo no quiero cansaros más y no diré más que lo siguiente: Demóstenes, Cicerón, Castelar, Melquiades."

Veritat que de catedràtics que diguin aquestes coses no en corren?

EL QUE EN PENSEN ELS ALTRES

El fill de Blasco Ibáñez, Sigfrid Blasco, també s'ha pronunciat contra Catalunya.

No ens ho podem prendre a la valenta, perquè no val la pena. Però recordem dos potins referents a aquest senyor.

Un gran escultor, parlant d'aquest senyor, deia:

—De Sigfrid en té poca cosa, però de Blasco Ibáñez encara en té menys.

I un crític madrileny ens deia l'altre dia a l'hall del Palace.

—Sigfrid, el noi de Blasco Ibáñez? Es l'obra més dolenta del seu pare.

IMPRESSIONS POLITIQUES

El Sr. Melquíades Alvarez, refila

El senyor Melquiades Alvarez ha fet un discurs a València, un dels seus eloqüentíssims discursos, dels que a hores d'ara ja no atrauen, ni emocionen, ni convencen a la gent.

Melquiades Alvarez és ja una peça retirada del retaule polític. Pel mateix, no es cansa d'oferir el seu incondicional concurs a Alexandre Lerroux.

El cap o ex-cap reformista, ha usat molt el tòpic poc gentil d'afalagar els oients, repetint per dos o tres cops que el públic que l'escoltava era intel·ligentíssim. A més ha atacat l'Estatut, dient i repetint tot el que ens deien i els conceptes que en tenien els homes de la monarquia.

Voldria a més el senyor Alvarez disoldre aquestes Corts, en les quals la seva veu no és escoltada.

No val realment la pena de dedicar al discurs del senyor Alvarez cap comentari seriós.

TORNA A PARLAR DOMINGO

Marcel·lí Domingo en unes noves declaracions ha negat que vulgui entrar a formar part d'Acció Catalana. També ha dit que no pensa crear un nou partit. Però que una vegada aprovat l'Estatut farà per tot Catalunya una intensa campanya.

Ens sembla bé que el prestigiós polític lluiti per a aplegar més forces al partit radical socialista que comanda. Es una cosa justa. El que ens va doldre és l'ajut que va prestar des del Govern i públicament al senyor Anguera de Sojo, contra l'Esquerra i contra el sentit democràtic i liberal de Catalunya.

Creiem, però, que el senyor Domingo va ésser sorprès per informes interessats. El procediment i la conducta parlamentària de la minoria radical-socialista no es conjuminaven pas amb aquesta posició del seu cap polític, Ortega i Gasset ho ha dit des d'aquestes columnes. I el mateix ha escrit el senyor Valera, diputat per València, i un dels joves de més rellevant significació d'aquest agrupament polític.

LA DISSOLUCIO DELS JESUITES

El debat sobre la disposició del Govern dissolguent la Companyia de Jesús, no va tenir el divendres darrer, el relleu que era de suposar.

El diputat que va promoure la interpel·lació, senyor Lamamie, va fer un discurs correcte, jurídic i de to mesurat. El senyor Barriobero, que va intervenir després, no va tenir un dia afortunat.

Barriobero coneix el problema, i és parlamentari expert, i orador intencionat i fàcil. Però amb aquest discurs no va respondre a tals condicions, i en acabar de parlar havia disminuït el to de la polèmica.

Sembla que fins ara tenen demanada la paraula els senyors Beunza, el canonge Pildain, Basili Alvarez i Ayuso.

Dels diputats catalans es diu que hi intervindran, per les dretes els senyors Carrasco i Abadal. Havia demanat la paraula el senyor Rahola, però no li va arribar el torn i potser parli aquesta setmana el senyor Abadal.

Seria també possible que hi intervingués algun diputat de l'Esquerra perquè no fos solament una veu amiga dels jesuïtes la que es sentís per boca dels catalans.

COL.LAB ORACIO

Realitats orientadores

Les grans convulsions ciutadanes que amb el transcurs del temps es registren en l'història dels pobles, permeten i estableixen problemes experimentals que sempre són aprofitats i es constitueixen en base ferma per a orientar i encarrilar les activitats dels homes.

Però passa que en aquestes transformacions els vicis de sempre que s'incoven en la malura de la dolenteria i la mà dels despreocupats que no descuiden ocasió ni moment per a imprimir en totes llurs actuacions la nota desorientadora i discordant, es deixa sentir i sacseixa els fonaments de l'obra portada a cap engendrant confusions i desprestigis. Aquests generalment sempre utilitzan tòpics gastats i vells però tenen especial cura en nadar en dues aigues i aprofitar-se de les debilitats dels esperits sencills i febles.

El triomf esclatant de l'Esquerra Republicana de Catalunya ha estat indiscutible per l'enorme eloqüència d'un fet realitzat, però son discutits i repetidament impugnada la gestió del nostre partit i dels seus representants. Si no fos que el poble ja té sobradament avalada la tasca de l'Esquerra Republicana de Catalunya, diríem que els atacs de que és objecte i en la forma i procedència que es desentrotllen ja posen un segell de fe i conformitat de que estem situats al lloc que verdaderament ens correspon. Les dretes reaccionàries i l'extremisme extemporani al combatre'ns sanyudament venen a significar plenament que el nostre partit fa honor als compromisos contrets davant del poble, mantenint els principis de llibertat, democràcia i catalanitat que són bàsics en llur programa.

En la gran creuda de desprestigi de les esquerres republicanes s'hi descapdella la furia desenfrenada de dues tendències diametralment oposades per uns ideals completament antagònics, però que en la part substancial del fi que persegueixen hi existeix una coincidència completament agermanada; des orientar i adormir l'esperit de ciutadania lluitador dels obrers catalans, aclaparant l'ànim de les masses per a que facin deixament d'aquests drets de la democràcia per medi del sufragi otorga i com a conseqüència facilitar l'advenient de les classes conservadores en el governament del poble.

El predomini de les esquerres en la vida directiva del poble suposa com a deducció natural un règim de llibertat i de justícia. Entenguem bé i que ho tinguin present els obrers catalans que la democràcia i la llibertat no coincideixen ni tenen cap punt de contacte amb aquests procediments tenebrosos i aquestes maniobres incovades a l'ombra que venen a comprometre i a entorpir l'obra redemptora d'un poble en plena transformació de tots els ordres de llur vida. Democràcia i Llibertat vol dir llum, vida encauzament natural i al descobert de totes les activitats humanes sense impediments ni frenos que difini la veu de les ànimes. Aquests que amb un règim de tolerància fracasen i s'enfonzen pel propi pes de llurs desencerts i a conseqüència de tàctiques esbogerrades, són els que a última hora reneguen de la llibertat i mal-parlen de les esquerres perquè amb un règim d'intolerància i opresió quant menys poden amagar el fracàs d'uns procediments i fer-se pasar com a víctimes i màrtirs d'una causa.

Els obrers deuen haver de reflexionar que governant les esquerres tenen obertes les portes per el camí de les reivindicacions de classe. Un règim de llibertat empara els drets de tots els ciutadans sense distinció de classes. Amb un règim de llibertat les lluites d'emancipació i millorament social estan avalades i enfortides per el contrapés d'un govern de democràcia que sempre s'inclina favorablement per els drets i la justícia. Forçosament amb un règim de llibertat és possible l'enfocament de lleis i disposicions que transformin la vida del proletariat encauzant-la a un millorament moral i material adjudicant aquelles aventatjes colectives que permetin als seus organismes arbitrar i controlar el gran moviment social del poble.

La lliçó experimental que el curs de l'història del nostre poble ens ofereix deuen haverla d'aprofitar els nostres obrers i a la vegada ha de servir de guia a aquesta gran massa que en la impetuositat de llurs entusiasmes d'un poble que desperta, va fer d'una llei democràtica i igualitària com és la del sufragi, l'arma redemptora que transformà radicalment la vida del país. Les classes conservadores no volen ni necessiten els vots dels obrers; en tenen prou en que no votin perquè saben de sobres que quan la majoria del poble aclaparat per el tòpic absurd dels desenganys no fa us d'aquesta arma pacífica i és mou en un compàs d'estancament i inactivitat, ells assoleixen la direcció de la vida del poble. Tinguem present com a mida orientadora que aquests elements derrotistes que en llurs propis pecats hi atribueixen indegudament les calpes als partits d'esquerra, en fan arma per a desprestigiar a aquestes i es cuiden ben bé d'encarcassar llurs propagandes amb l'abstencionisme fent campanyes a tret directe a que els obrers facin complert deixament dels drets de ciutadania.

Hi ha coincidències que conviden a reflexió i fan estar alerta. Els obrers catalans no han de consentir en ésser bòlit ni juguet del capritx dels que per l'afany de governar saben tocar resorts desorientadors de doble efecte i de finalitat productiva per l'adveniment al govern del país de les classes conservadores i privilegiades.

U. C. MIQUEL

LA TERRA

Un perill per a la República

Hi ha amics de la República.

Hi ha enemics de la República.

Els amics són aquells que amb llurs vots la varen portar en un moment sentimental a l'ensems que d'anhel de justícia.

Res no pogué ofegar aquell esclat viril.

Però cal tenir molt en compte la feina asfixiadora de les dretes, d'aquestes dretes que davant l'enemic comú s'agavellen per a procedir a l'enderrocament d'un règim tot just nat.

Tenen encara en funcions l'antiga màquina monàrquica i creieu que no la desaprofiten.

Tenen també a les seves mans una altra màquina que fa d'ells uns temibles adversaris i és la propietat dels instruments de treball. La fàbrica i la terra és d'ells.

Són amos i senyors del manteniment de moltes famílies.

La fàbrica està quasi deslliurada.

La terra encara és feudal.

Si aneu pels pobles veureu com la por es comença a ensenyorir de les classes treballadores, sobretot si aquestes són del camp.

Tot aquell qui el 12 d'abril no va posar a l'urna la papereta que li brindava l'amo o el majordom de la casa, tot aquell que va rebellar-se en contra del totpoderós propietari, té ara l'amenaça del desnonament de la terra que conreava, si era arrendatari o parcer, i es veu dia darrera dia sense feina si és jornaler.

El pacte de la fam està a l'ordre del dia.

El pobre esclau té por de ço que pot passar si les lleis no l'emparen.

I al camp veurem com van a votar altra volta a les ordres dels caciques si la reforma agrària no és prou emparadora del qui treballa la terra.

No cal dictar mesures extremes. Sols en impedir el desahuci capriciós del qui cultiva la terra el problema està solucionat.

Cap propietari, ni cap cacic es veurà amb cor de la coacció que abans tenia lloc als pobles. O el vot o la feina. O el vot o la vida i sosteniment dels teus.

Aquesta era i és la seva arma.

Cal o prendre'ls-hi dels dits o inutilitzar-los-hi.

Cal una protecció al treball i al dret al treball com a mitjà per a aconseguir el dret a viure com a fi.

Si la República aconsegueix això ja ha fet inservible l'arma que podria enterrar la República en unes noves eleccions.

Cal donar un mínim de seguretat a tot el qui treballa, una seguretat que, siguin quines siguin les seves idees, l'*amo* les hi tindrà de respectar, perquè la llei no l'autoritzarà a represàlies.

I així que siguin donades aquestes normes és segur que els pobles reaccionaran.

Ara estan acovardits del seu gest rebel; temen la resposta, però si la llei els ofereix una seguretat, el triomf alliberador del 12 d'abril es repetirà sempre que es convoqui al poble a consulta per a donar-se els seus legítims representants.

JOSEP MURGUIA

Frances Lee, la formosa actriu cinematogràfica, que acaba de debutar com actriu dramàtica, amb èxit, a Nova York

El senyor Rodolf Llopis, director general de Primera Ensenyança, que ha fet pública la tasca educativa portada a terme per la República, condensada en la creació de 27.151 escoles en un termini de cinc anys

L'últim crim de les bandes fascistes

Prestigioses signatures, encapçalades per la de Diego Ruiz, ens preguen la publicació de les següents ratlles:

"El periòdic de París, "La Liberté", acaba de revelar el darrer i més repugnant fet de sang de les bandes armades d'Itàlia. A la ciutat de Bolonya, el vell Prof. Nigrosoli ha estat agredit, bàrbaramant apallissat, ferit a traició. Nigrosoli és un dels primers cirurgians d'Europa; és també un dels homes més desinteressats de quants es dediquen a l'art de guarir i el seu nom restarà en tots els cors de la Romanya i de l'Emília: activitat, ciència, fortuna, tot ho ha donat a les gents humils, explotades, assassinades, de la seva terra dissortada. El brigandatge fascista no podia perdonar, i no ha pas perdonat, el Prof. Negrosoli, el seu amor per la llibertat de consciència, i l'ha ferit en retornar d'una de les seves visites.

Estudiants i obrers de Barcelona! Uniu-vos a la protesta de l'Europa del treball i de la ciència!

Entre tots els crims dels quals pugui avergonyir-se la perversitat autoritària, el més degradant, nefand, imperdonable, és el comès contra la Medicina personificada en un obrer com Negrosoli. La Facultat de Medicina de la ciutat de Barcelona deu protestar i protestarà contra l'agressió; i, per al manifest de pèsam i de simpatia, compta amb l'adhesió de tots vosaltres.

Nigrosoli ja no és un italià que sofreix, sinó que és la ciència d'Europa ofesa per la ignorància criminosa; és la humanitat ultratjada per un cesarisme alevós, tant més cruel quan menys contrastat per la reprovació pública. Denunciem aquest crim! Ni tolerem, amb el culpable silenci, una injustícia que no s'infligeix pas a una nació, sinó a tots els pobles progressius de la terra."

El diari dels catalans

Ara, sembla que aquests senyors, estan decidits a parlar clar.

"La Publicitat", no ha tingut mai res a veure amb l'Acció Catalana.

Així quedem que "La Publicitat", no ha perdut mai les eleccions i quan ha insultat, infamat i moralment agredit al President Macià, ho ha fet en nom de tots els catalans, dels quals pretén ésser el portantveu oficial.

Això és d'allò que se'n diu tàctica de retirada. Ningú vol ésser dels que perden. Ho comprenem perfectament bé i suposem que tots els catalans ho comprendran com nosaltres.

Tots aquells catalans que varen enviar la baixa de subscriptor al diari del carrer de Corts, ja poden tornar a enviar el seu nom, adreça i els deu ralets cada mes.

D'ara endavant, el senyor M. B. només parlarà de la guerra xino-japonesa i del bastó de comandament que està a punt d'ésser acabat, per al senyor Anguera de Sojo, que desitgem no el necessiti mai més.

Es veu que no donava, això de mal parlar de la gent que tothom respecta!

"La Publicitat", diari dels catalans? A la bona hora. I no seré pas jo qui deixarà de llegir-la. Tinc-por, però que "La Publicitat", ha aprofitat d'aquests dies de Carnestoltes, per a canviar de "careta".

No n'hi ha prou d'un anunci a la primera plana, dient la seva imparcialitat davant dels homes i dels partits.

Tots els catalans que tornarien a llegir aquest diari, volen quelcom més.

Volen llegir a la primera plana, la dimissió de certs dirigents, o veure l'absència definitiva de certs noms que porten el verí i la grolleria a les seves inicials.

La gent de "La Publicitat", en la seva derrota, no ha sabut recollir-se. Hi ha anat tant fort, que ara ha de refer tot el camí. Ha de tornar a la Conferència Nacional Catalana, després que Primo de Rivera va fer una dictadura de set anys, que Cambó va fer-ne una altra de més curta i que l'Esquerra de Catalunya, va proclamar la República, justament el dia que la gent de "La Publicitat", ens deia quatre fàstics i els dirigia a la màxima representació de l'Esquerra i de Catalunya.

"La Publicitat", amb la mateixa gent d'Acció Catalana, torna a l'any 1922, com si no hagués passat res.

Els catalans, esperonats per la República, i ansiosos per una llibertat més ampla i més íntima, no cauran en aquest parany que la gent d'Acció Catalana vol fer-los caure.

JOSEP FONTBERNAT.

Un descarrilament a França

A l'estació de Montereau descarrila un tren, causant un mort i molts ferits

Fontainebleau, 2. — *El ràpid 513, venint de París, ha descarrilat a l'estació de Montereau.*

La màquina ha quedat tombada de costat, produint la topada dels tres primers vagons.

A conseqüència de la topada, ha resultat mort el maquinista del tren. Al mecànic se li han apreciat cremades greus i està hospitalitzat a Montereau.

D'altres viatgers han estat ferits, però tots han pogut ésser traslladats als seus respectius domicilis.

Els enginyers de la Companyia estan procedint a una enquesta per tal d'escatir les causes que han produït aquest descarrilament.

L'accident s'ha produït a vint-i-cinc metres, després de l'agulla de desviament, i sembla que aquesta ha funcionat normalment.

L'alcalde de Montereau s'ha traslladat al lloc de l'accident i s'espera l'arribada del prefecte.

Els socors han estat organitzats ràpidament.

Els hotels de la Plaça d'Espanya

per J. Bertran de Quintana

III

Continuant l'examen de les partides propugnades pel senyor Llopart en l'esmena que proposa al dictamen presentat per la Comissió Especial de Parc i Palaus de Montjuïc referent als Hotels de la Plaça d'Espanya, apareix a continuació de les que ja tenim examinades en els dos articles darrers, la partida "Linoleum: pessetes 7.535.

L'arquitecte senyor Raventós consigna en el seu informe valoració, que a l'Hotel núm. 1 hi manquen 480 metres quadrats de linoleum i a l'Hotel núm. 3, n'hi manquen 70 metres, total en els dos Hotels, 550 metres quadrats. El mateix facultatiu fixa en el seu informe un perjudici de 4.400 pessetes. En canvi, el senyor Bayó, arquitecte cap de Construccions i Obres que fou de l'Exposició, fixa aquest perjudici en 3.200 pessetes. El senyor Llopart no en té prou amb aquestes partides i, per part seva, sentint-se tècnic, també en fixa una, 7.535. Tres tècnics, tres criteris diversos.

Pot estranyar al senyor Llopart que el regidor instructor doni també en el seu fall una valoració diferent de les altres tres? No ho estranyaria si s'hagués pres la molèstia d'assabentar-se íntegrament de l'informe del nyor Bayó, ni els que suposa el tècnic como la entidad contratante trabaja actualmente en la reposición de algunas de las installaciones desaparecidas, será preciso posteriormente completar este informe con otro que comprenda la valoración de todo lo que falte reponer o entregar a la Exposición". I més endavant hauria pogut llegir, en referir-se el tècnic a l'import total dels perjudicis que fixa provisionalment: "...cantidad que podrà sufrir una posible reducción si després de un segundo reconocimiento se comprueba la parcial reposición de los objetos, aparatos e intalaciones". I assabentí's ara el regidor i tècnic senyor Llopart, que pot anarho a comprovar personalment, que als Hotels no manquen els 550 metres de linoleum que diu el tècnic senyor Raventós, ni els que diu el facultatiu senyor Bayó ,ni els que suposa el tènic i regidor senyor Llopart, sinó exactament 378 metres quadrats.

Bé sabem que aquest senyor replicarà que aquests 378 metres de linoleum per estar incluïts a l'inventari d'exclusió, o sigui de material que no es venia, cal que en càstic d'haver estat extrets siguin pagats a preu de nou, malgrat d'haver estat trepitjat aquest linoleum durant un any i mig per la gran multitud que nit i dia ha transitat pels Hotels. No cal repetir els raonaments que, contra aquest criteri, hem fet amb motiu de les partides darrerament examinades.

El que no podem negligir és contestar l'afirmació del senyor Llopart, segons la qual les 4.400 pessetes que fixa l'arquitecte senyor Raventós són el preu de collocació de 550 metres quadrats de linoleum repartit en tres habitacions. Es feina que es fa amb un oficial i un peo en tres o quatre jornals i àdhuc comptant l'import de la "dextrina" i la sorra a emprar-hi, que no pot passar de 30 pessetes, ens semblen pagats amb excessiva liberalitat aquells jornals. Si se'n assabenten els homes de dreta, excluiran al senyor Llopart de les seves files per no convenir-los aquestes bases de treball.

"Urinari: 1.650 pessetes" és la partida següent propugnada pel senyor Llopart. Ací cal repetir els raonaments fets per a altres partides similars, com la de piles de marbre. Aquest urinari no constava relacionat ni a l'inventari de material sanitari venut ni al del material que s'exclou de la venda. Un altre defecte d'aquests célebres inventaris. El regidor instructor es troba davant el fet consumat d'haver estat extret aquest urinari i atenent que a l'inventari de material sanitari venut i figuren sis urinaris i no en figura cap al d'exclusió, interpreta que el criteri contractual aconsella acceptar el fet consumat i fer indemnitzar el mateix tant per cent, 35, que es fa pagar, segons el contracte per aquells sis urinaris relacionats. El senyor Llopart, en canvi, entén que s'ha de fer pagar el preu íntegre de factura, 1.650 pessetes. Per què? Perquè així es fa política.

De la partida de làmpares ja en vàrem parlar en el primer article.

Seguidament es consignen les partides "Tulipes: 6.204'90 pessetes" i "Plafons: 7.250 pessetes". Els mateixos raonaments que fins aquí s'han fet, serveixen per a impugnar aquestes partides. El facultatiu senyor Raventós, diu: "Tulipes: 9.546 pessetes" i "Plafons: 11.000 pessetes". Aquest regidor instructor, atenent que l'inventari de material que es venia hi figurava material d'aquest i, en canvi, no n'hi figurava al d'exclusió ,interpreta que el criteri contractual aconsella fer indemnitzar aquelles tulipes i plafons que no figuraven inventariats, al mateix tant per cent, trenta-cinc, que es feien pagar, segons contracte, els que eren inventariats. El senyor Llopart, per sostenir que s'havien de fer pagar íntegrament segons preu de factura, que és el que fixa el tècnic senyor Raventós, consigna en la seva esmena les 6.204'90 pessetes i 7.250'00 pessetes per les tulipes i plafons respectivament, o sigui les diferencies entre el que es va fer pagar per aquests conceptes al fall de 26 de juny, 3.341'10 pessetes i 3.850 pessetes, respectivament, i els imports fixats pel senyor Raventós, per bé que equivocant-se el tècnic senyor Llopart quant a la darrera partida en 100 pessetes a favor de l'Ajuntament.

No volem acabar el comentari d'aquestes partides sense transcriure el que diu a aquest propòsit el dictamen pericial que obra al sumari instruït pel Jutjat del Sud: "...la partida 20 debe suprimirse del capítulo de perjuicios, ya que no son en realidad aparatos, en el sentido que realmente expresa esta palabra, sinó tulipas de las que especialmente suministran las casas de material sanitario junto con el capítulo "lavabos" en el que debe comprenderse, ya que el soporte de la làmpara, verdadero elemento del receptor eléctrico, està como se ha dicho, almacenado y debidamente custodiado en los Hoteles".

(Seguirà.)

La senyoreta Ruth Dehneu, de 19 anys, proclamada reina de la bellesa d'Alemanya

focs de bengala

NACIÓ, NO REGIÓ!

Nació, amigo *Melquiades*, *per molt que vós dieu el contrari. Nació amb totes les de la llei, per molt que els lladres coronats li hagin pres, en moltes ocasions, bocins de sobirania. D'aquesta sobirania que a vós i als que pensen com vós us fa tanta por d'abdicar. Sembla mentida que us tituleu liberals — ja sabem qui sou!... — que proclameu la tolerància i la justícia principis bàsics de la República i tanqueu els ulls a la realitat, tot just quan acabeu de dir que en voleu viure... Si no us coneguéssim...*

No sabem com haurien judicat el nostre plet, Demòstenes, Ciceró o Castelar, al nivell dels quals ha volgut posar-vos Joaquim Dualde. Demòstenes, com vós sabeu, va anar a la guerra i va fugir com una rata. Era verbalista i no paladí. Igual que vós. En ocasió de vulnerar la dictadura les lleis fonamentals de l'Estat, vós, que com a jurisconsult les devieu conèixer i com a president del Congrés les devieu defensar, vàreu limitar-vos a una covard fugida d'estudi, anant, perquè no jos dit, de bracet amb el diablo cojuelo, que presidia el Senat, a implorar la clemència del rei bretol.

No teniu dret a donar pautes ni consells, senyor oportunista. Vós vàreu inventar la goma higiènica reformista, per tal de jugar amb un doble joc de cartes. Us manteníeu republicà, però anàveu fornint ministres a la monarquia. Vós sou un enemic tradicional de les nostres coses. L'any 1901, en temps de la Solidaritat Catalana, vàreu tenir un èxit al Congrés reialista, dient penjaments de Catalunya. El pinyol consistí en dir, desaforat: —"Los catalanes son unos mediocres"... I fou Puig i Cadafalch qui va protestar-ne, perquè aleshores era tan catalanista que encara no havia demanat "caritat" al rei lladre.

No parleu de mediocritat, ciutadà grotesc de la blanca corbateta... Si alguna vegada la mediocritat més absoluta ha pres carn i sang — sang d'orxata, de la que fan els vostres electors — ha estat en la vostra persona. Sense vós, el cadàver de García Prieto fóra un cas excepcional. Amb vós, ja "ronda". Sou el passat, sou una ruïna vivent, que sorpreneu la bona fe valenciana fent-vos passar per republicà quan heu fet el joc a la monarquia sempre que heu pogut. No teniu dret a pontificar. Sou un home quaternari; penseu, en matèria de nacionalitats, com l'antropopitecus de Java...

Nosaltres tenim perfecte dret a tot allò que diu l'Estatut i forces coses que no diu. Demanem allò que ens fou robat. Si vós empareu el robatori, no sou liberal ni sou res. Sou un encobridor de la pilleria. Per quins set sous, Dualde, amics de dictadura, us comparà a Castelar? Castelar redactà una constitució federal i el federalisme ens dóna molt més del que prescriu aquest minso Estatut que a vós us sembla una muntanya.

I no feu la ridiculesa de parlar de naciones liliputienses, vós que sou Lilliput en essència. Segons la vostra teoria el Japó, minúscul, no tindria raó d'existir davant la Xina, enorme. Ni Bèlgica, ni Dinamarca, petites nacions de vida intensa, tindrien dret a la independència. I els Estats Units farien molt bé d'ensenyorir-se de Nicaragua...

Ens ho donareu o no ens ho donareu. Allà vosaltres... Però la Veritat és una i no la desfareu pas vós. I aquesta Veritat és: CATALUNYA NACIO, NACIO I NACIO. Us ho diu i ho signa,

J. M. FRANCES.

Agents de publicitats apòcrifs

DUES DETENCIONS

La policia ha practicat la detenció dels germans Joan i Josep Muley Pérez, que es deien representants de la España a través de Catalunya Monumental", i cobraven subscripcions i anuncis d'aquesta revista, la qual com és natural no existeix, estafant pe, aquest procedirent molts comerciants d'aquesta ciutat amb quantitats de cent pessetes per amunt.

La susdita redacció era al carrer Bach de Roda 1 el número correspon ia a un solar.

Ha presentat una denúncia contra aquests individus l'advocat de la Cambra Mercantil.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 2/2/1932, pàgina 1